Секція 20
Матеріалознавство та технічна естетика

УДК 747.012

Логвіненко С. студент гр. 132-16-1
Науковий керівник: Логінова А.О., к.т.н., доцент кафедри основ конструювання механізмів і машин
(*Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", м. Дніпро, Україна*)

ПРО ОЦІНКУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДИЗАЙНЕРСЬКИХ РІШЕНЬ

Розвиток сучасної економіки України потребує ретельної уваги до людського фактору в менеджменті, виробництві та споживанні.

Художнє конструювання поміж інших методів і засобів вносить свій внесок в вирішення поставленої задачі. Необхідність всебічного вдосконалення нової техніки та створення нових видів товарів активізує роль дизайну в цьому процесі. Сфера впливу дизайну невпинно розширюється, проникаючи в новітні галузі промисловості.

Успіхи дизайну могли б бути більш суттєвими, якби не стримуючий вплив негативного фактору – відсутність методики обґрунтованої оцінки ефективності художнього конструювання промислових виробів. Проблема оцінки ефективності художнього конструювання стає все більш актуальною і набуває великого соціально-економічного значення. З одного боку, тому, що художнє конструювання сприяє вирішенню однієї з основних задач промисловості – підвищенню якості промислових виробів, с другої – тому, що із розширенням сфери дизайну і його впровадженням в процес виробництва збільшуються витрати, і потрібно мати надійні докази раціональності таких витрат.

Як правило, при оцінці результатів художнього конструювання основне значення надається економічним результатам, які забезпечуються поліпшенням технічних параметрів нових промислових виробів і зовсім не враховуються соціальні результати. Разом з тим, результат художньо-конструкторського проекту за своєю специфікою є соціально-економічним. Наприклад, художньо-конструкторська розробка спеціальних елементів машинобудівного обладнання може підвищити престижність професії, тим самим зменшити текучість кадрів та підвищити продуктивність праці. Отже, результати дизайнерської діяльності можуть оцінюватися лише як категорія соціально-економічної ефективності.

В якості об’єкта оцінки виступають:

- науково-дослідні роботи в області технічної естетики і ергономіки. До цієї категорії можуть бути віднесені і науково-дослідні роботи в області теорії, методології і методики дизайну, результати яких опосередковано позначаються на соціально-економічних результатах художнього конструювання, а також роботи прикладного характеру;
- художньо-конструкторські роботи, що мають на меті модернізацію та створення нових промислових виробів підвищеного техніко-естетичного та споживчого рівня. Крім власне художньо-конструкторських робіт необхідно враховувати роботи з розробки цифрових 3D-моделей, натурнихмоделей, макетів;
- дизайнерські рішення на стадії вибору найкращої проектної художньо-конструкторської пропозиції, ескізного і технічного проектів.

Оцінка соціально-економічної ефективності науково-дослідних і проектних робіт в області технічної естетики і ергономіки використовується для вирішення наступних задач.

Перша задача пов'язана із комплексом питань по керуванню ресурсами. Як вже відзначалося впровадження етапу художнього конструювання в процес розробки виробів призводить до підвищення трудовитрат, тобто збільшення персоналу, що потребує наукового обґрунтування, оскільки сучасні бізнес-умови вимагають направлення коштів в ті галузі, що забезпечують найефективніший результат.

Друга задача полягає у визначенні внеску дизайну в збільшенні випуску промислових виробів, тобто у задоволенні потреб ринку, через підвищення їх якості, поліпшення техніко-естетичного рівня виробництва і в кінцевому рахунку – в прирості прибутку підприємства.

Результати художнього конструювання, що мають специфічну форму їх прояву, розділяються на:

1) економічні результати, що виступають в двох формах:
   - — результат, що виражений в економії матеріальних ресурсів (металу, палива, електроенергії і т.д.);
   - — результат, що забезпечує досягнення максимальної економії трудового ресурсу. Такий результат важче оцінити і визначити кількісно, але він, на думку авторів, є дуже важливим;
2) соціальні результати, серед яких розрізняються власне соціальні результати, соціокультурні і екологічні, що впливають на оцінку ряду економічних показників. Це дозволяє частково вирішити традиційними методами задачу визначення внеску дизайну і його оцінки. Тим не менш цілий ряд корисних результатів дизайну в соціокультурній сфері не знайшли свого рішення і потребують подальших методичних розробок.

Ряд складових загального ефекту, від впровадження художнього конструювання, можуть бути розраховані по формулам, що використовуються в різноманітних стандартних методиках, що в деякій мірі полегшує задачу проведення необхідних розрахунків. Однак, це відноситься не до всіх складових. Тому назріла нагальна потреба розробки нових, оригінальних методів оцінки дизайнерських рішень, що буде враховувати всі фактори.

Перспективними представляються, наприклад, сучасні методи де використовується функціонально-вартісний підхід.

Перелік посилань

1. Мутанов Г.М. Метод оценки инновационности и конкурентоспособности инновационных проектов [Электронный ресурс] / Г.М. Мутанов, Ж.С. Есенгалиева. – Фундаментальныеисследования. – 2012. – № 3 (часть 3). – стр. 712–717. – Режим доступа: URL: www.rae.ru/ fs/?section=content&op=show_article&article_id=9999013/.

2. Науковий журнал «Маркетинг і менеджмент інновацій» [Электронный ресурс] / Кафедра маркетингу та управлінняінноваційноюдіяльністюСумського державного університету. – Режим доступу: http://mmi.fem.sumdu.edu. ua/.

3. Слонимский Л.А. Комплексная система стратегического контроля показателей успеха проектов в инновационной компании: автореф. дис. на соиск. ученой степ. канд. эконом. наук: 08.00.05 [Электронный ресурс]/ http:// www.dissercat.com/content/kompleksnaya-sistema-strategicheskogo-kontrolya-pokazatelei-uspekha-proektov-vinnovatsionno#ixzz34ANJjXwc

4. Сумина О. Н. Розвиток ринку технологічнихінновацій в Україні у процесіінтернаціоналізації науки і технології / О.Н. Сумина, Ю.Я. Ткачук // Маркети10. Гардабхадзе І. А. Інновації у фешн-дизайні: оцінка, управління, ефективність / І. А. Гардабхадзе // ВісникХарківськоїдержавноїакадемії дизайну і мистецтв .Мистецтвознавство. Архитектура. - 2014. - № 6. - С. 16-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2014_6_6.

5. Андерсен Б. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования [Текст] / Б. Андерсен. – М. : Стандарты и качество, 2008. – 272 с.